ข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์บริการ
ตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

วศ ๓๓
๑๐๐ ๒

เอกสารผลงานที่เสนอให้ประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
บรรณารักษ์ 6 ว

เรื่องที่ 2

คู่มือการบันทึกข้อมูลบรรณานุกรมวารสารและ
วารสารฉบับที่มีในระบบห้องสมุดอัตโนมัติ
VTLS : Serial Control Module

โดย

นางสาวอุดมลักษณ์ เวียนงาม
บรรณารักษ์ 5

ฝ่ายพัฒนาทรัพยากรสารนิเทศ
กองสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
กรมวิทยาศาสตร์บริการ

กรมวิทยาศาสตร์บริการ

บทคัดย่อ

VTLS : Serial Control เป็นระบบงานย่อย (Module) หนึ่งในระบบห้องสมุดอัตโนมัติ (Library Automation) ที่ใช้ในการบริหารจัดการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง (Periodicals) เช่น วารสาร เป็นต้น คู่มือนี้จึงได้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานในระบบบริหารจัดการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่องภาษาต่างประเทศในการเตรียมข้อมูลและบันทึกข้อมูลในฐานข้อมูลประกอบด้วย 2 ส่วนหลักคือ การสร้างระเบียนข้อมูลบรรณานุกรมวารสาร (Bibliographic Record) และการสร้างระเบียนข้อมูลวารสารฉบับที่มี (Holding Record)

คำนำ

ฝ่ายพัฒนาทรัพยากรสารนิเทศ (พท.) กองสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กรมวิทยาศาสตร์บริการ เป็นฝ่ายที่รับผิดชอบในการบริหาร จัดการและบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่องต่างประเทศ เมื่อกองสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้นำระบบห้องสมุดอัตโนมัติ (Library Automation) ซึ่งเป็นของบริษัท Virginia Tech Library System (VTLS) มาใช้ในการบริหารและจัดการด้านต่างๆ พท.จึงได้ใช้ Serial Control Module ซึ่งเป็นโมดูลหนึ่งในระบบมาใช้ในการบริหารและจัดการงานสิ่งพิมพ์ต่อเนื่องต่างประเทศ

นอกจากนี้กองสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยียังได้นำระบบการบริหารงานคุณภาพ ISO 9002 มาใช้ เพื่อให้เกิดการบริการสารนิเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ได้ผลเป็นที่พึงพอใจแก่ผู้ขอรับบริการ ทำให้มีการจัดทำคู่มือต่างๆ ประกอบการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดการควบคุมคุณภาพและสามารถตรวจสอบได้

ดิฉันจึงได้จัดทำคู่มือเล่มนี้ขึ้นเพื่อประกอบการปฏิบัติงานในการบริหารและจัดการงานสิ่งพิมพ์ต่อเนื่องต่างประเทศโดยใช้ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ และเพื่อให้เป็นไปตามระบบการบริหารงานคุณภาพ ISO 9002

อุดมลักษณ์ เวียนงาม

เลขหมู่ วส ภท
ด ว ๒
เลขทะเบียน 11268
วันที่ ๙ ก.ค. ๔๖

ด้วยอภินันทนาการ
จาก
อุดมลักษณ์ เวียนงาม

สารบัญ

หน้า

บทที่ 1 ความเป็นมาและขั้นตอนการดำเนินการ 1

1.1 ความเป็นมา 1

1.2 ขั้นตอนการดำเนินการ 2

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 2

บทที่ 2 คู่มือการบันทึกข้อมูลบรรณานุกรมวารสารและวารสารฉบับที่มีในระบบ VTLS 3

: Serial Control Module

2.1 การสร้างระเบียนข้อมูลบรรณานุกรมวารสาร 3

2.1.1 เตรียมข้อมูลบรรณานุกรมวารสาร 3

2.1.2 บันทึกข้อมูลบรรณานุกรมวารสาร 5

2.2 การสร้างระเบียนข้อมูลวารสารที่มี 12

2.2.1 เตรียมข้อมูลวารสารที่มี 12

2.2.2 บันทึกข้อมูลวารสารที่มี 17

บทที่ 3 สรุปผลและข้อเสนอแนะ 23

3.1 สรุปผล 23

3.2 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ 23

ภาคผนวก

Marc Bibliographic Record I

Marc Holding Record II

บทที่ 1
ความเป็นมาและขั้นตอนการดำเนินการ

1.1 ความเป็นมา

ฝ่ายพัฒนาทรัพยากรสารนิเทศ กองสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กรมวิทยาศาสตร์บริการ มีหน้าที่รับผิดชอบด้านจัดหาทรัพยากรสารนิเทศภาษาต่างประเทศ ซึ่งเดิมปฏิบัติงานด้วยระบบมือ ต่อมาในปี 2540 กองสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้ติดตั้งโปรแกรมระบบห้องสมุดอัตโนมัติ (Library Automation) เพื่อพัฒนาศักยภาพในการให้บริการสารนิเทศด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งทำให้ระบบการบริหารงานมีความทันสมัยและผู้ขอรับบริการสามารถสืบค้นสารนิเทศได้อย่างสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น

โปรแกรมระบบห้องสมุดอัตโนมัติ VTLS (Virginia Tech Library Systems) ซึ่งนำมาติดตั้งเป็นโปรแกรมสำเร็จรูป (Turnkey System) ที่ผลิตและพัฒนาโดยบริษัท VTLS ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยจัดซื้อจากตัวแทนในประเทศไทยคือบริษัท Book Promotion & Service Ltd. เป็นโปรแกรมที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายในห้องสมุดมหาวิทยาลัยของประเทศสหรัฐอเมริกาโปรแกรมหนึ่ง เนื่องจากมีราคาและคุณสมบัติที่เหมาะสมกับห้องสมุดขนาดกลางและขนาดใหญ่

คุณสมบัติของ VTLS คือสามารถทำงานบนระบบปฏิบัติการ UNIX และใช้โปรแกรม ORACLE ในการจัดการฐานข้อมูล รองรับผู้ใช้ได้ 24 คนในเวลาเดียวกัน จัดเก็บฐานข้อมูลสื่อประสม (Multimedia) และทำงานผ่านระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ตได้ ระบบการทำงานเป็นแบบ Integrated Library System ซึ่งเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างระบบย่อยต่างๆ การประมวลผลข้อมูลเป็นทั้งการประมวลผลแบบกลุ่ม (Batch Processing) และการประมวลผลแบบเชื่อมตรง (Online Processing) นอกจากนี้ยังสามารถ load ข้อมูลจากฐานข้อมูลเดิมที่สร้างโดยโปรแกรม CDS/ISIS

โปรแกรมสำเร็จรูปห้องสมุดอัตโนมัติ VTLS ประกอบด้วยระบบงานย่อย (Module) ดังนี้

1. Acquisitions and Fund เป็นระบบงานสำหรับจัดหาทรัพยากรสารนิเทศและจัดทำงบประมาณ
2. Cataloging เป็นระบบงานวิเคราะห์ทรัพยากรสารนิเทศ ใช้ในการลงรายการบรรณานุกรมสิ่งพิมพ์ทั่วไป
3. Circulation เป็นระบบงานจัดและควบคุมบริการยืม-คืนทรัพยากรสารนิเทศและสามารถจัดทำระเบียนข้อมูลสมาชิก
4. Journal Indexing เป็นระบบงานสำหรับจัดทำดรรชนีวารสาร

5. Online Public Access Catalog (OPAC) เป็นระบบงานสำหรับบริการผู้ใช้ในการสืบค้นสารนิเทศ

6. Serials Control เป็นระบบงานสำหรับจัดการและควบคุมงานวารสาร

7. VTLS Web Gateway เป็นส่วนที่ใช้ในการให้บริการสืบค้นสารนิเทศผ่านระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ต (เริ่มติดตั้งปี 2543)

ผู้จัดทำในฐานะเป็นผู้รับผิดชอบงานสิ่งพิมพ์ต่อเนื่องภาษาต่างประเทศ ตระหนักในความสำคัญของการใช้ระบบงานย่อยในส่วนของ Serials Control เพื่อใช้ในการบริหารงานวารสารภาษาต่างประเทศ ดังนั้นจึงได้จัดทำคู่มือการบันทึกข้อมูลบรรณานุกรมวารสารและวารสารฉบับที่มีในระบบห้องสมุดอัตโนมัติ VTLS : Serials Control เพื่อให้บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานในระบบห้องสมุดอัตโนมัติ ทั้งนี้การจัดทำคู่มือดังกล่าวได้เขียนขึ้นให้สอดคล้องกับเอกสารคุณภาพในการจัดทำระบบการบริหารงานคุณภาพ ISO 9002 ของหน่วยงาน เพื่อให้เกิดการทำงานเป็นระบบ ถูกต้องอย่างต่อเนื่อง

1.2 ขั้นตอนการดำเนินการ

1.2.1 ศึกษาระบบและรวบรวมข้อมูล

1.2.2 ร่างและวางเค้าโครงเนื้อหา

1.2.3 จับภาพ (capture) หน้าจอในการทำงานของระบบจากเครื่องคอมพิวเตอร์

1.2.4 จัดพิมพ์และตกแต่ง

1.2.5 ตรวจสอบความถูกต้อง / แก้ไขและเข้ารูปเล่ม

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.3.1 บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติงานในระบบห้องสมุดอัตโนมัติ VTLS : Serials Control Module ได้เป็นระบบ ถูกต้องอย่างต่อเนื่อง

1.3.2 บริการสารนิเทศจากวารสารภาษาต่างประเทศมีประสิทธิภาพและเป็นที่พึงพอใจของผู้ขอรับบริการ

บทที่ 2

คู่มือการบันทึกข้อมูลบรรณานุกรมวารสารและวารสารฉบับที่มี ในระบบ VTLS : Serial Control Module

2.1 การสร้างระเบียนบรรณานุกรมวารสาร

2.1.1 เตรียมข้อมูลบรรณานุกรมวารสาร (Bibliographic data) โดยใช้แบบบันทึกข้อมูลบรรณานุกรมวารสาร (Marc Bibliographic record w/s)

2.1.1.1 รวบรวมข้อมูลบรรณานุกรมวารสารจากบัตรทะเบียนวารสาร (Kardex card) ตาม Tag ต่างๆ ดังนี้

- Tag 022 : หมายเลข ISSN
- Tag 245 : ชื่อวารสาร (Title)
- Tag 246 : ชื่ออื่น(ถ้ามี) (Varied title)
- Tag 247 : ชื่อเดิมวารสาร(Former title)
- Tag 260 : สถานที่พิมพ์ (Place) : สำนักพิมพ์ (Publisher)
- Tag 310 : กำหนดออกวารสาร (Frequency)

หากข้อมูลบรรณานุกรมจากบัตรทะเบียนไม่สมบูรณ์สามารถตรวจสอบข้อมูลเพิ่มเติมได้จากตัวเล่มวารสารและ/หรือ Ulrich's International Periodicals Directory 34 th ed. 1996

2.1.1.2 กำหนด Fixed field โดยอ้างอิงเอกสาร VTLS : Serials control ของบริษัท Book Promotion & Services Ltd. ดังนี้

Local lvl: 4 หมายถึง การใส่ข้อมูลโดยตรง ปกติจะเป็น Default value (ระบบกำหนดไว้แล้ว)

* ใช้ 5 หากเป็นการ download ข้อมูลมาจากแหล่งอื่น

Type: a หมายถึง Type หรือ ชนิดของสิ่งพิมพ์เป็นแบบ Printed material ปกติจะเป็น Default value (ระบบกำหนดไว้แล้ว)

Bib lvl: s หมายถึง ระดับข้อมูลบรรณานุกรม เป็น serials หรือ สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง

Lang: eng หมายถึง ภาษาของสิ่งพิมพ์ เป็น English

Ctry: tha หมายถึง ประเทศเป็น Thailand

Frequn: รหัสกำหนดออกวารสาร * (ให้รหัสตามรายละเอียดด้านล่าง)

* การให้รหัสกำหนดออกวารสาร (Frequency) มีรายละเอียดดังนี้

กำหนดออก	รหัสที่ใช้
Annual (รายปี)	a
Bimonthly (ราย 2 เดือน หรือ 6-8 ฉบับ/ปี	b
Semiweekly (2 ฉบับ/สัปดาห์)	c
Daily (รายวัน)	d
กำหนดออก	รหัสที่ใช้
Biweekly (ราย 2 สัปดาห์)	e
Semiannual (ราย 6 เดือน หรือ 2 ฉบับ/ปี)	f
Biennial (ราย 2 ปี)	g
Triennial (ราย 3 ปี)	h
Three times a week (3 ฉบับ/สัปดาห์)	I
Three times a month (3 ฉบับ/เดือน)	j
Monthly (รายเดือน หรือ 9-12 ฉบับ/ปี)	m
Quarterly (ราย 3 เดือน หรือ 4-5 ฉบับ/ปี)	q
Semimonthly (รายปักษ์)	s
Three times a year (ราย 4 เดือน หรือ 3 ฉบับ/ปี)	t
Unknown (ไม่ทราบกำหนดออกในปัจจุบัน)	u
Weekly (รายสัปดาห์)	w
Other (อื่นๆ)	z

2.1.2 บันทึกข้อมูลบรรณานุกรมวารสาร

2.1.2.1 เข้าสู่ระบบโดยเลือกไอคอน EasyPAC

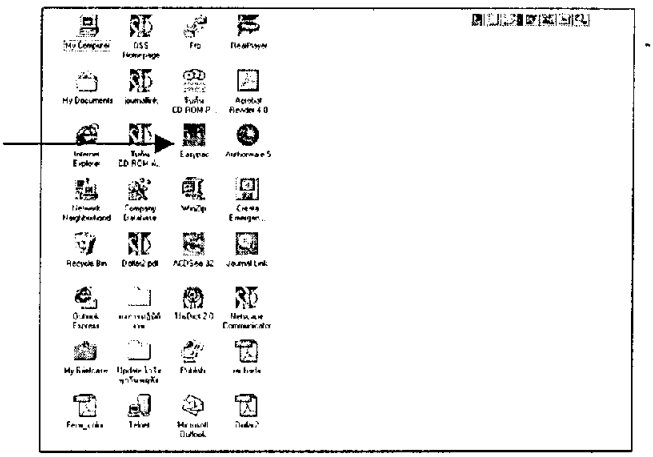

2.1.2.2 เลือก catalog clas01

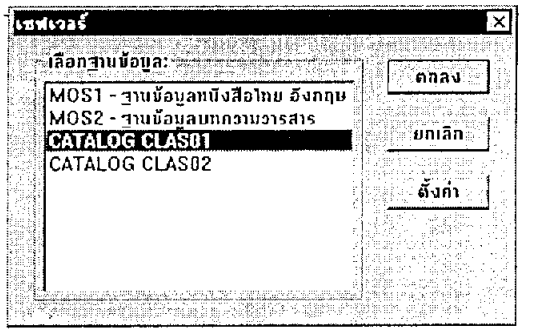

2.1.2.3 ใส่ Login คือ serial1

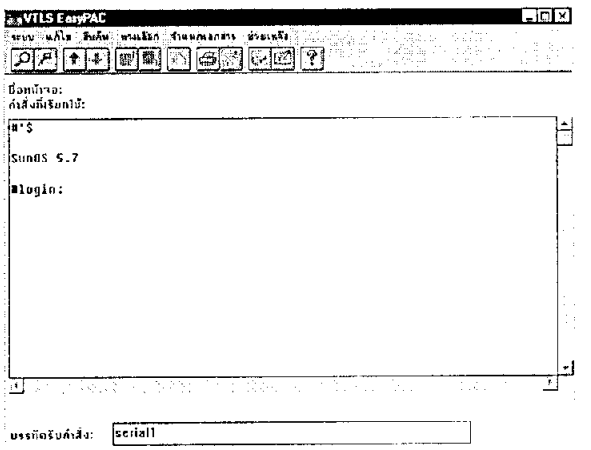

2.1.2.4 ใส่ password คือ vtls

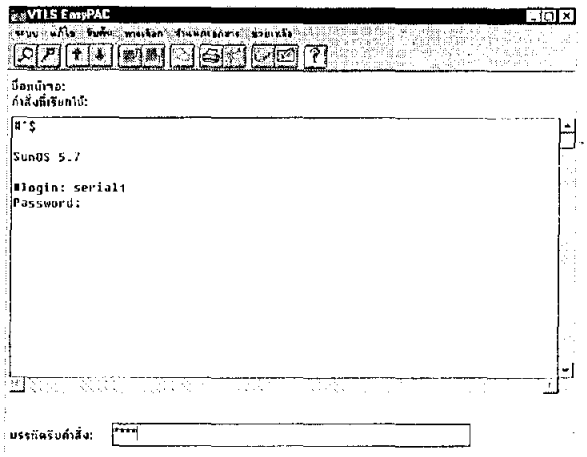

2.1.2.5 กด Enter

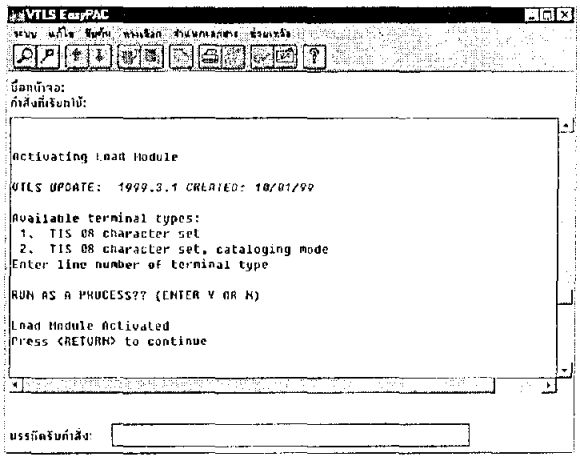

2.1.2.6 หน้าจอจะแสดงประโยคพร้อมปฏิบัติงาน

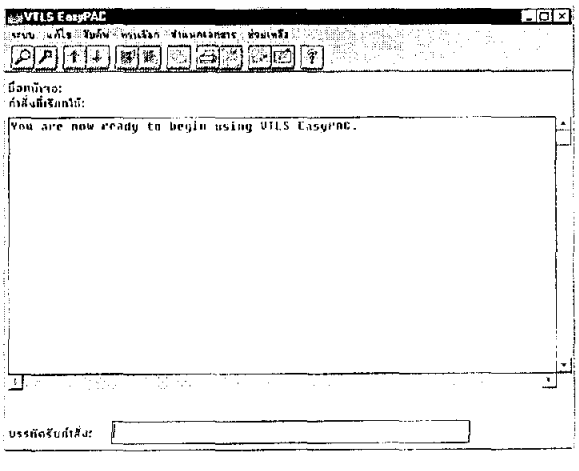

2.1.2.7 พิมพ์คำสั่ง /b

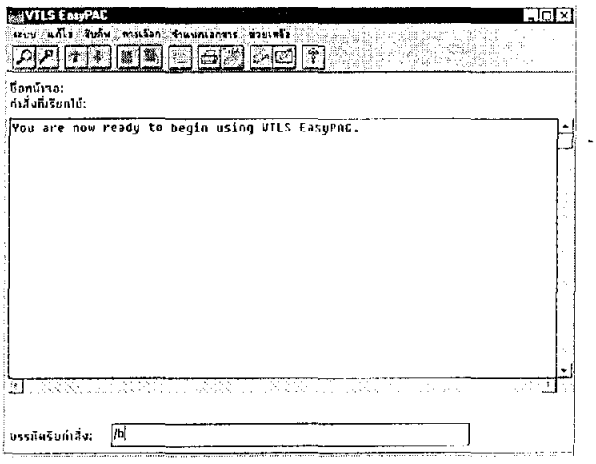

2.1.2.8 หน้าจอจะแสดง คำสั่ง

- Enter OCLC NUMBER ให้กด Enter
- Enter CONTROL NUMBER ให้กด Enter
- Enter CALL NUMBER ให้กด Enter

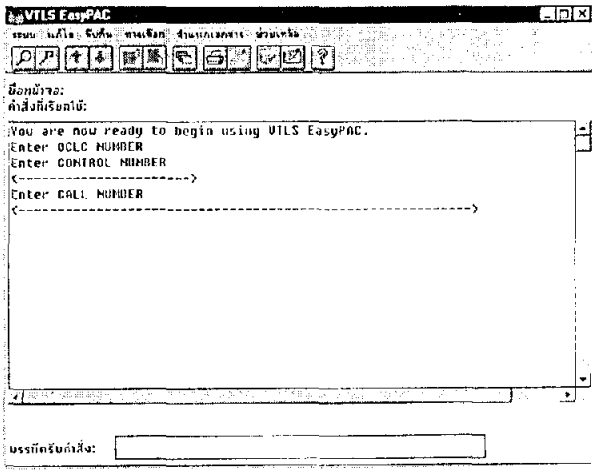

2.1.2.9 หน้าจอจะแสดง Marc Bibliographic Record และหมายเลขระเบียนซึ่งอยู่ใน Tag 035 และลงท้ายด้วย 60 คือ 0029-30060

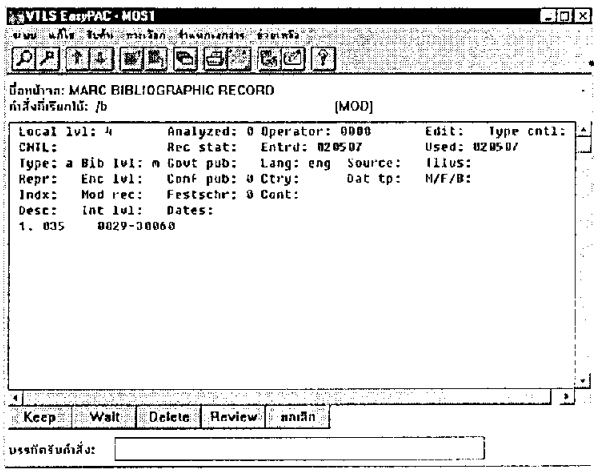

2.1.2.10 เติม Fixed field โดยพิมพ์ f#s x

เมื่อ # คือ ตำแหน่งของแถว (row)

s คือ ตำแหน่งของตอน (column)

x คือ ค่าที่เติมในแต่ละ fixed field

เติม Fixed field ดังนี้

f31 a แล้ว enter ; หมายถึง type หรือ ชนิดของสิ่งพิมพ์เป็นแบบ printed material

f32 s แล้ว enter ; หมายถึง Bib Level หรือ ระดับของบรรณานุกรมเป็น serial (สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง)

f34 tha แล้ว enter ; หมายถึง country หรือประเทศ เป็น Thailand

f55 ตามด้วยตัวย่อของวาระที่ออกของวารสาร (Frequency) ดังมีรายละเอียดดังข้อ 2.1.1.2

2.1.2.11 เมื่อใส่ค่าใน Fixed field แล้ว ใส่หมายเลข Tag โดยใช้คำสั่ง

a nnn nn

nnn คือ หมายเลข Tag

nn คือ หมายเลข Indicators

โดยเติมหมายเลข Tag และ Indicators ดังนี้

- a022 Enter จะปรากฏกรอบให้เติมข้อมูล ให้พิมพ์หมายเลข ISSN ซึ่งมีหมายเลข 8 ตัว และมีเครื่องหมาย – คั่นกลาง เช่น 0002-9122 แล้ว enter หรือ คลิกปุ่มตกลง

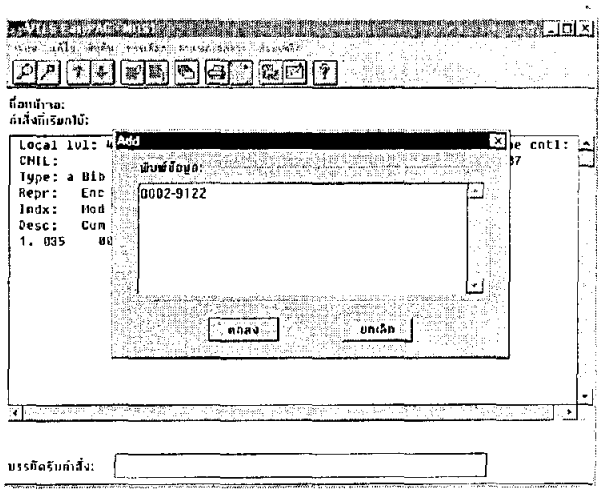

- a245 Enter จะปรากฏกรอบให้เติมชื่อวารสาร เช่น American Journal of Botany แล้ว enter หรือ คลิกปุ่มตกลง

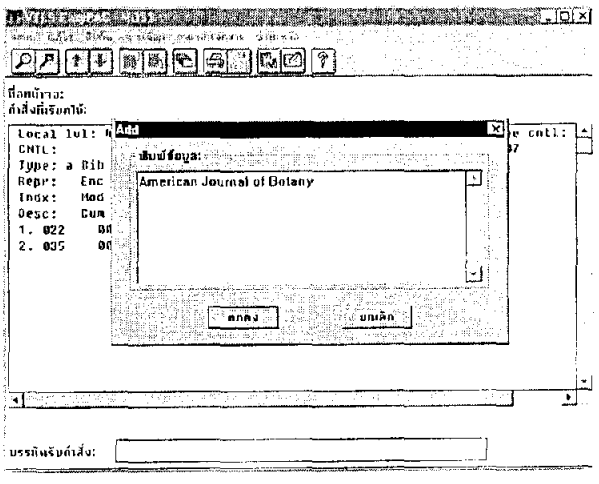

จากนั้นให้ Add Tag ดังต่อไปนี้ด้วยวิธีดังกล่าวข้างต้น

- a246 Enter แล้วพิมพ์ชื่อวารสารที่แตกต่าง (กรณีวารสารมีหลายชื่อ)
- a247 Enter แล้วพิมพ์ชื่อเดิมวารสาร (Former title)
- a 310 Enter แล้วพิมพ์วาระที่ออกของวารสาร (Frequency)
- a 321 Enter แล้วพิมพ์วาระที่ออกเดิมของวารสาร (ถ้ามี)
- a 500 Enter แล้วเติมหมายเหตุ (General note) (ถ้ามี)

เมื่อเติม Tag ต่างๆ ดังกล่าวแล้วจะปรากฏหน้าจอดังนี้

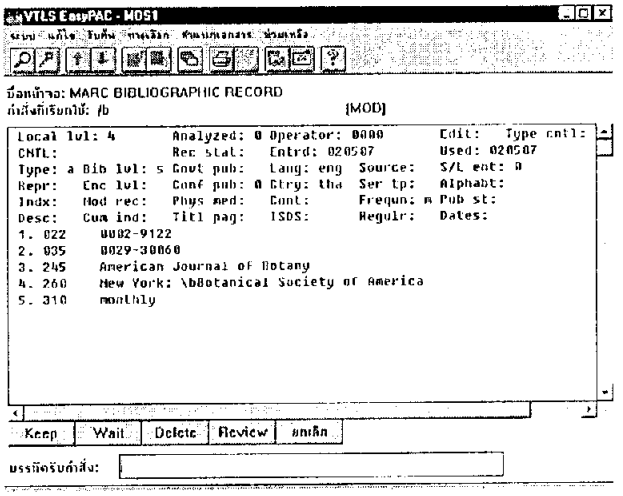

2.1.2.12 จากนั้นคลิกปุ่ม Keep แล้วพิมพ์ Process ที่บรรทัดรับคำสั่ง

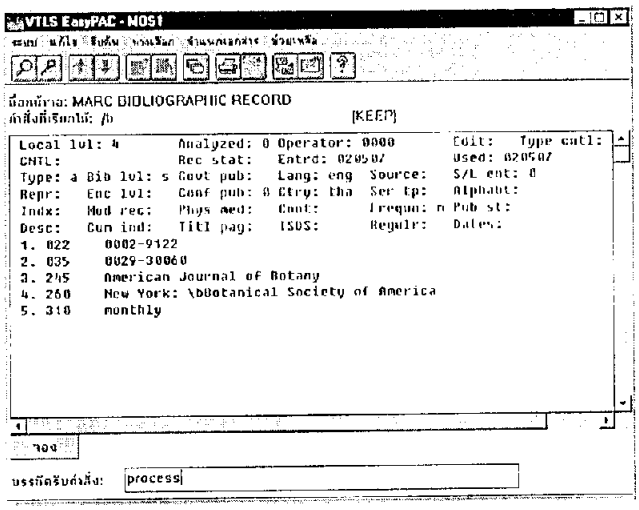

2.1.2.13 หน้าจอจะแสดงการ Update ข้อมูล จากนั้นให้กด Enter เป็นการสิ้นสุดการสร้างระเบียนข้อมูลบรรณานุกรม

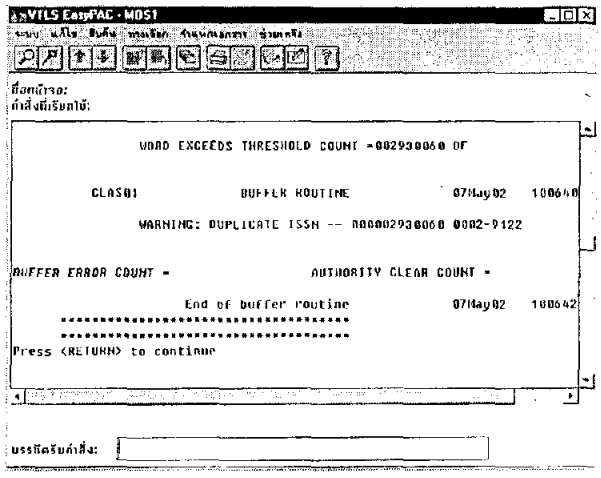

เมื่อกด enter จะปรากฏหน้าจอที่สมบูรณ์ที่ได้มีการเติมข้อมูลครบถ้วนแล้ว

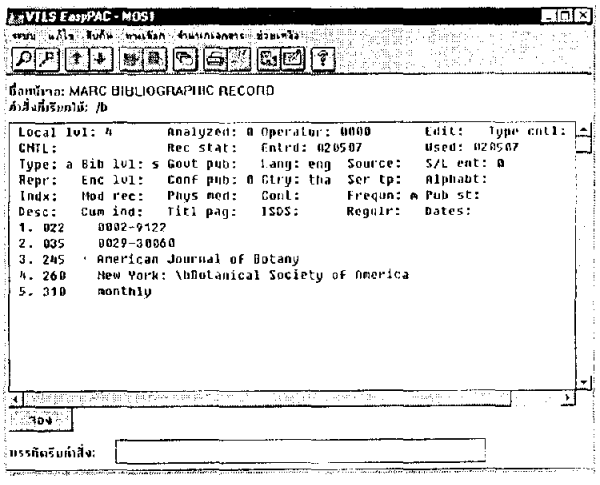

2.2 การสร้างระเบียนข้อมูลวารสารที่มี

2.2.1 เตรียมข้อมูลวารสารที่มี (Holding data) โดยใช้แบบบันทึกข้อมูลวารสารที่มี (Marc Holding record w/s)

2.2.1.1 รวบรวมข้อมูลวารสารที่มีจากบัตรทะเบียนวารสาร (Kardex card) ตาม Tag ต่างๆ ดังนี้

- Tag 866 : ข้อมูลวารสารฉบับที่มี (Holding data หรือ Back issues) โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

- ถ้ามีจำนวนเล่มครบให้ระบุเฉพาะ v. และปี คศ. ที่มีในวงเล็บ ถ้าไม่ครบให้ระบุ no. ที่มีด้วย เช่น

v.1-2 ,(1981-82); ,v.3,no.1-3,(1983)*

v.1,no.1-2, ,5-6,(1981*;,v.2,(1982)

- ถ้าไม่มี no. ให้ระบุเดือนที่มีโดยใช้อักษรย่อของเดือน 3 ตัวแรก ใส่จุดท้ายตัวย่อ เช่น

v.5,Jan.-Feb.,,May-Jul.,,Sep.-Oct. ,(1994)*

- ถ้ามีทั้งเดือนและ no.ให้เลือก no. แทน ถ้าไม่มี no. และเดือนให้ลงเฉพาะ ปี คศ. เช่น

(1990);,(1991);,(1994-95)

- กรณีที่ออกเป็นรายฤดู เช่น Winter, Spring ให้ใส่ดังนี้ เช่น

Spring,,Winter,(1990)*

- รายการใดที่มีลักษณะแตกต่างไปจากรูปเล่มวารสารให้ระบุรูปแบบนั้นไว้หน้ารายการที่มี เช่น

CD-ROM,v.1-6,(1981-86)

Microfiche,v.1-2,(1981-82)

- ถ้ามีทั้งตัวเล่มและรูปแบบอื่นด้วยให้ระบุตัวเล่มก่อน แล้วตามด้วยที่เป็นรูปแบบอื่น เช่น

v.1-2,(1971-72);,CD-ROM,v.1-4,(1971-74)

- ถ้าวารสารนั้นหยุดออกแล้วให้ใส่เครื่องหมาย // ท้ายปีที่มี เช่น

v.1-7,(1990-97)//

- ปีใดที่มีเล่มไม่ครบ จะใส่เครื่องหมายดอกจันไว้เหนือวงเล็บด้วย เช่น

(1991)*

- ท้ายข้อความรายการที่มีแต่ละรายการให้คั่นด้วยเครื่องหมาย ; (เซมิโคลอน) แล้วเว้น 1 ระยะ เช่น

v.1-2␣(1990-91);␣v.4␣(1994)

ระหว่าง no. ที่มีไม่ครบให้คั่นด้วยเครื่องหมาย , แล้วเว้น 1 ระยะ เช่น

v.1␣no.1-2,␣4-6␣(1990)*

หมายเหตุ เครื่องหมาย ␣ หมายถึง เว้น 1 ระยะ

- Tag 852 : หมายเลขแสดง location (สถานที่เก็บวารสาร) มีรายละเอียดดังนี้

122 หมายถึง Abstracting & Indexing Journal (Fl1) : วารสารดัชนีและสาระสังเขป ชั้น 1

123 หมายถึง Journals (Fl1) : วารสารภาษาต่างประเทศ ชั้น 1

125 หมายถึง Library Journals (Fl3) : วารสารด้านห้องสมุด ชั้น 3

161 หมายถึง Patent/Standard Journals (Fl6) : วารสารด้านสิทธิบัตร/มาตรฐาน ชั้น 6

- Tag 853 : Pattern (รูปแบบการออกวารสาร) โดยมี subfield ต่างๆ ดังนี้

\a v. หมายถึง volume

\b no. หมายถึง issue หรือ number

\u จน.ฉบับ หมายถึง จำนวนฉบับที่ออกใน 1 ปี

\v c หรือ r หมายถึงความต่อเนื่องของการนับ issue หรือ number ของวารสาร

c หมายถึง continuos numbering เป็นการนับอย่างต่อเนื่อง

เช่น	v.1	no.1	v.2	no.4
		no.2		no.5
		no.3		no.6

r หมายถึง restart เป็นการนับเริ่มต้นใหม่ทุกครั้งที่มีการขึ้น volume ใหม่

เช่น	v.1	no.1	v.2	no.1
		no.2		no.2
		no.3		no.3

\i (yr) หมายถึง year หรือ ปี

\j (mo) หมายถึง months(เดือน) หรือ seasons(ฤดู)

\k (day) หมายถึง วัน

\w frequency หมายถึง กำหนดออกวารสาร โดยใช้ตัวเลขหรือตัวอักษรแสดงกำหนดออกวารสารได้ดังนี้

a	: Annual	i	: Three times a week
b	: Bimonthly	j	: Three times a month
c	: Semiweekly	m	: Monthly
d	: Daily	q	: Quarterly
e	: Biweekly	s	: Semimonthly
f	: Semiannual	t	: Three times a year
g	: Biennial	w	: Weekly
h	: Triennial	x	: Completely irregular

* กรณีไม่สามารถใช้ตัวอักษรแสดงกำหนดออกวารสาร ให้ใช้ตัวเลขแสดงจำนวนฉบับ (issue หรือ number) ที่จัดพิมพ์ใน 1 ปี

\x Calendar change หมายถึง การเปลี่ยนแปลงตามปีปฏิทินโดยใช้ตัวเลข 2 ตำแหน่ง ระบุช่วงเวลาตามลำดับก่อนหลัง ซึ่งจะเพิ่มขึ้น หรือเปลี่ยนแปลงไปตามกำหนดออกวารสาร ดังนี้

Month	Day	Season
01 : January	01-31	21 : Spring
02 : February		22 : Summer
03 : March		23 : Autumn
04 : April		24 : Winter
05 : May		
06 : June		
07 : July		
08 : August		
09 : September		
10 : October		
11 : November		
12 : December		

ตัวอย่าง

- วารสารกำหนดออกราย 3 เดือน (1 ปีมี 4 ฉบับ)เริ่มต้นนับno.ใหม่เมื่อขึ้น vol. ใหม่ ฉบับแรกเริ่มที่เดือนมกราคม

853 \6 8 \a v. \b no. \u 4 \v r \i(yr) \j(mo) \w q \x 01

- วารสารกำหนดออกไม่แน่นอน (1 ปีมี 4 ฉบับ) ฉบับแรกเริ่มที่เดือนมีนาคม

853 \6 8 \a v. \b no. \u 4 \v r \i(yr) \j(mo) \w 4 \x 03

\y Regularity pattern รูปแบบทั่วไปของการพิมพ์วารสาร ประกอบด้วย

\y<Publication code> <Chronology code definition>

<Chronology code>

Publication code

ใช้ตัวอักษร 1 ตำแหน่ง ระบุการจัดพิมพ์ คือ p หมายถึง published

Chronology code definition

ใช้ตัวอักษร 1 ตำแหน่ง ระบุรหัสที่ใช้ในการแบ่งลำดับเวลา

d : Day

m : Month

s : Season

Chronology code

ใช้ตัวอักษร หรือ ตัวเลข 2 ตำแหน่ง ระบุรหัสที่ใช้แทนวัน เดือน ฤดูกาล

Day		Month		Season	
mo	: Monday	01	: January	21	: Spring
tu	: Tuesday	02	: February	22	: Summer
we	: Wednesday	03	: March	23	: Autumn
th	: Thursday	04	: April	24	: Winter
fr	: Friday	05	: May		
sa	: Saturday	06	: June	Day of Month	
su	: Sunday	07	: July	10-31	
		08	: August		
		09	: September		
		10	: October		
		11	: November		

12 : December

หมายเหตุ

- การลงรหัสที่มีหลายรายการให้ใช้เครื่องหมาย , (comma) คั่น
- การลงรหัสที่คาบเกี่ยวกันให้ใช้เครื่องหมาย / (slash) คั่น

ตัวอย่าง

- วารสารกำหนดออก 7 ฉบับใน 1 ปี (มค.,กพ.,เมย.,พค.,สค.,ตค.,พย.)ฉบับแรกเริ่มที่เดือนพฤษภาคม

853 \6 8 \a v. \b no. \u 7 \v r \i(yr) \j(mo) \w 7 \x 05 \ypm 01,02,04,05,08,10,11

- วารสารกำหนดออกราย 2 เดือนคาบเกี่ยวกัน ฉบับแรกเริ่มที่ มค./กพ. (subfield x ให้ใช้เดือนหลังเสมอ)

853 \6 8 \a v. \b no. \u 6 \v r \i(yr) \j(mo) \w b \x 02 \ypm01/02,03/04,05/06,07/08, 09/10,11/12

- วารสารกำหนดออก 3 ฉบับใน 1 ปี ฉบับแรกเริ่มที่เดือน Spring

853 \6 8 \a v. \b no. \u 3 \v r \i(yr) \j(seasons) \w 3 \x 21 \yps 21,23,24

หมายเหตุ subfield y จะใช้ในกรณีต่อไปนี้

- เมื่อ subfield w (Frequency) มีค่าเป็นตัวเลข
- วารสารมีกำหนดออกเป็นเดือนที่คาบเกี่ยวกัน
- วารสารมีกำหนดออกเป็น issue หรือ number ที่คาบเกี่ยวกัน
- วารสารมีกำหนดออกข้ามปี

2.2.1.2 กำหนด Fixed field ในแบบบันทึกข้อมูลวารสารที่มี (Marc Holding Record) โดยอ้างอิงเอกสาร VTLS : Serials control ของบริษัท Book Promotion & Services Ltd. ดังนี้

Local lvl: 4 หมายถึง การใส่ข้อมูลโดยตรง ปกติจะเป็น Default value (ระบบกำหนดไว้แล้ว)

*ใช้ 5 หากเป็นการ download ข้อมูลมาจากแหล่งอื่น

Type: y หมายถึง Type ของ Holding และ location data เป็นแบบสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง ซึ่งปกติจะเป็นDefault value คือ ระบบกำหนดโดยอ้างอิงจากระเบียนข้อมูลบรรณานุกรมของวารสารชื่อนั้นๆ

Acq stat: 4 หมายถึง สถานภาพการบอกรับ คือ บอกรับในปัจจุบัน (currently received) ปกติจะเป็น Default value (ระบบกำหนดไว้แล้ว)

*ใช้ 5 หากไม่ได้บอกรับในปัจจุบัน (not currently received)

Acq method: p หมายถึง วิธีการจัดหา(Acquisition method) โดยการซื้อ (Purchased)

ใช้ f เมื่อเป็นวารสารอภินันทนาการ (Free)

ใช้ e เมื่อเป็นวารสารแลกเปลี่ยน (Exchange)

ใช้ g เมื่อเป็นวารสารที่มีบุคคลอื่นให้เงินทุนเพื่อบอกรับ (Gift)

Lang: eng หมายถึงภาษาภาษาของสิ่งพิมพ์ เป็น Englishซึ่งปกติจะเป็นDefault value คือ ระบบกำหนดโดยอ้างอิงจาก fixed field ของระเบียนข้อมูลบรรณานุกรมวารสารชื่อนั้นๆ

Gen ret: 8 หมายถึงนโยบายการจัดเก็บแบบถาวร (Permanently retained) ปกติจะเป็น Default value (ระบบกำหนดไว้แล้ว)

2.2.2 การบันทึกข้อมูลวารสารฉบับล่วงเวลา

2.2.2.1 พิมพ์คำสั่ง hput จากหน้าจอ Marc Bibliographic record แล้ว enter

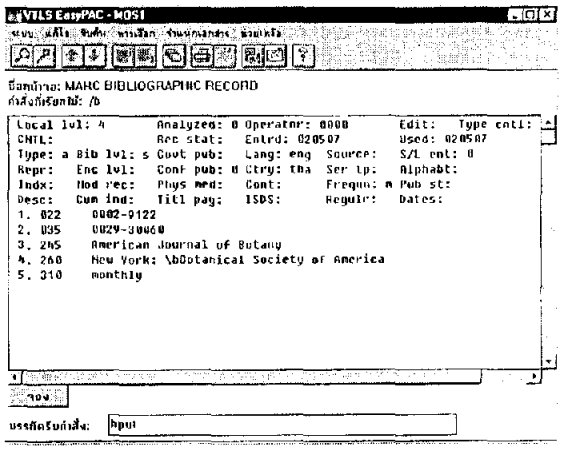

*ในกรณีที่ออกจากระบบไปแล้ว ให้เข้าระบบอีกครั้งแล้วใช้คำสั่ง t/ชื่อวารสาร หรือ 7/Bib Id ของวารสารที่ต้องการ

2.2.2.2 จะปรากฏหน้าจอ Marc Holing record และหมายเลขระเบียนซึ่งอยู่ใน Tag 035 ลงท้ายด้วย 30 คือ 0000-91830

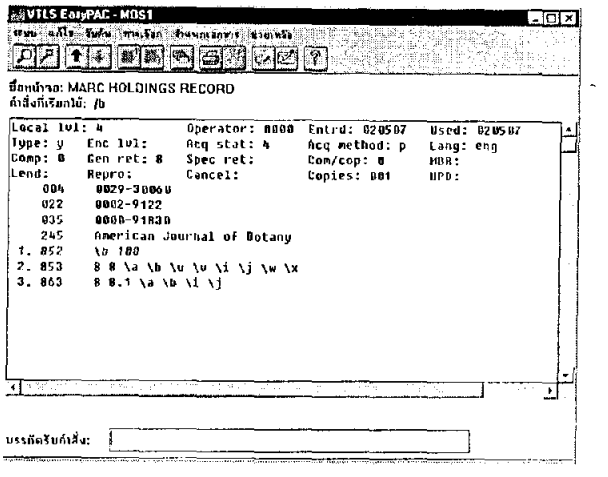

2.2.2.3 เติม Fixed field โดยพิมพ์ f#s x

เมื่อ # คือ ตำแหน่งของแถว (row)

s คือ ตำแหน่งของตอน (column)

x คือ ค่าที่เติมในแต่ละ fixed field

เติม Fixed field ดังนี้

f21 y แล้ว enter ; หมายถึง Type หรือชนิดของสิ่งพิมพ์เป็นแบบ printed material ซึ่งปกติจะเป็นDefault value คือ ระบบกำหนดไว้แล้ว

f23 4 แล้ว enter ; หมายถึง สถานภาพการบอกรับ คือ บอกรับในปัจจุบัน (currently received) ปกติจะเป็น Default value คือ ระบบกำหนดไว้แล้ว

*ใช้ 5 หากไม่ได้บอกรับในปัจจุบัน (not currently received)

f24 p แล้ว enter ; หมายถึง วิธีการจัดหา(Acquisition method) โดยการซื้อ (Purchased)

ใช้ f แล้ว enter ; เมื่อเป็นวารสารอภินันทนาการ (Free)

ใช้ e แล้ว enter ; เมื่อเป็นวารสารแลกเปลี่ยน (Exchange)

ใช้ g แล้ว enter ; เมื่อเป็นวารสารที่มีบุคคลอื่นให้เงินทุนเพื่อบอกรับ (Gift)

f32 8 แล้ว enter ; หมายถึงนโยบายการจัดเก็บแบบถาวร (Permanently retained) ปกติจะเป็น Default value (ระบบกำหนดไว้แล้ว)

2.2.2.4 แก้ไขสถานที่ (location) ใน Tag 852 โดยการ modify

ใช้คำสั่ง m(หมายเลขบรรทัด)

122 หมายถึง Abstracting & Indexing Journal (Fl1) : วารสารดัชนีและสาระสังเขป ชั้น 1

123 หมายถึง Journals (Fl1) : วารสารภาษาต่างประเทศ ชั้น 1

125 หมายถึง Library Journals (Fl3) : วารสารด้านห้องสมุด ชั้น 3

161 หมายถึง Patent/Standard Journals (Fl6) : วารสารด้านสิทธิบัตร/มาตรฐาน ชั้น 6

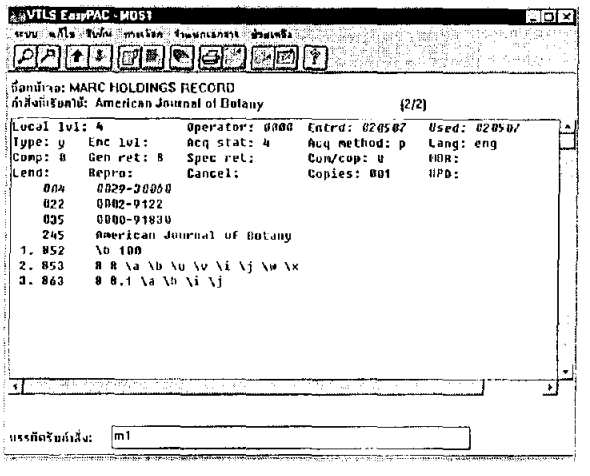

เมื่อพิมพ์ m1 ที่บรรทัดรับคำสั่งแล้วenter จะปรากฏกรอบให้แก้ไขข้อมูล จากนั้นพิมพ์หมายเลขแสดง location เช่น 123

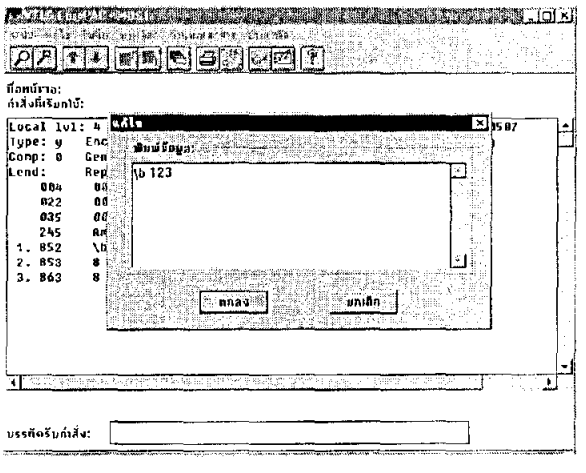

2.2.2.5 ลบบรรทัดที่เป็น Tag 863 ออก โดยใช้คำสั่ง d (หมายเลขบรรทัด) จากตัวอย่าง พิมพ์ d3 แล้ว enter

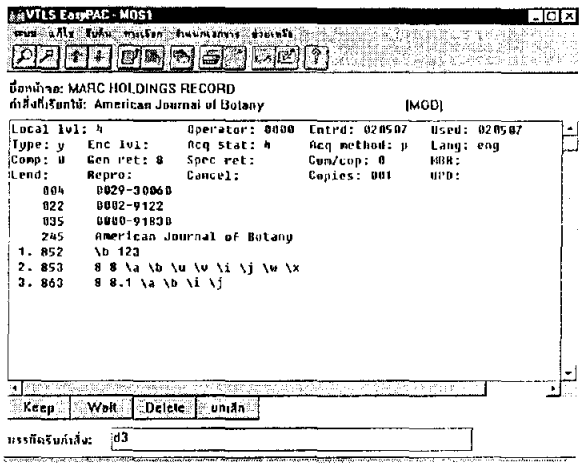

2.2.2.6 กำหนดรูปแบบวารสารใน Tag 853 โดยการแก้ไข (modify)

โดยใช้คำสั่ง m(หมายเลขบรรทัด) จากตัวอย่างพิมพ์ m2 แล้ว enter จะปรากฏกรอบให้พิมพ์ข้อมูล

2.2.2.7 ใส่รูปแบบของวารสารจากตัวอย่าง วารสารเป็นรายเดือน มี 12 เล่มต่อปี 1 ปีมี1 volume และเริ่มต้นนับ number ใหม่เมื่อขึ้น vol ใหม่ เล่มแรกของปีเริ่มที่เดือนมกราคม จะได้รูปแบบวารสารคือ \av \bno. \u12 \vr \i(yr) \j(mo) \wm \x01 แล้ว enter

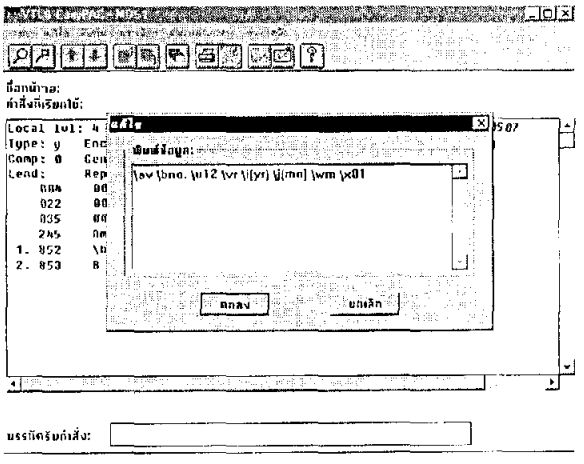

จะปรากฏหน้าจอที่ได้ทำการใส่ข้อมูลแล้ว

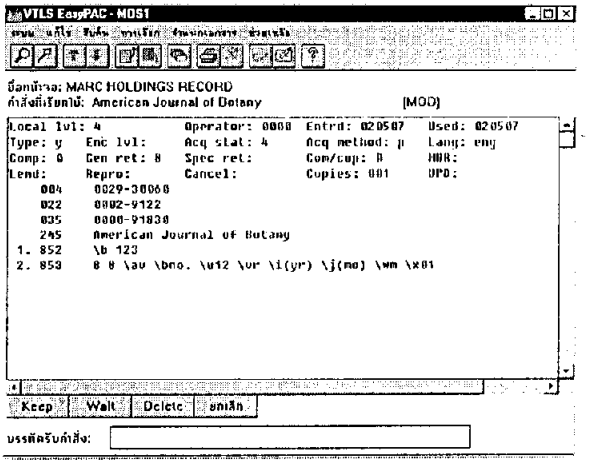

2.2.2.8 ในกรณีที่วารสารชื่อนั้นมีฉบับล่วงเวลา (Back issues) สามารถเติมข้อมูลวารสารที่มีโดยใช้คำสั่ง a866 แล้ว enter

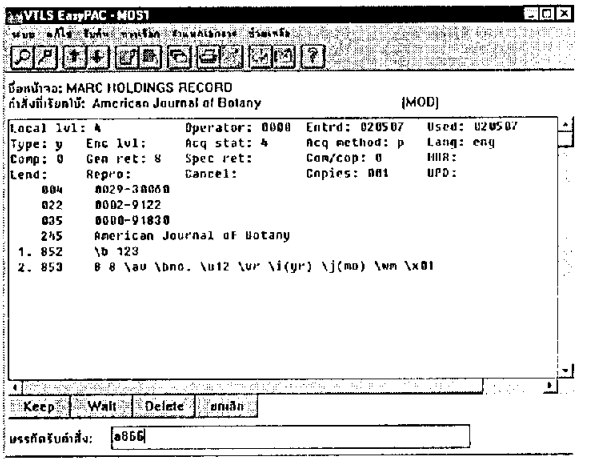

2.2.2.9 หน้าจอจะแสดง คำสั่ง Enter SUB-FIELD 6 ให้พิมพ์ 1 ที่บรรทัดรับคำสั่ง แล้ว Enter

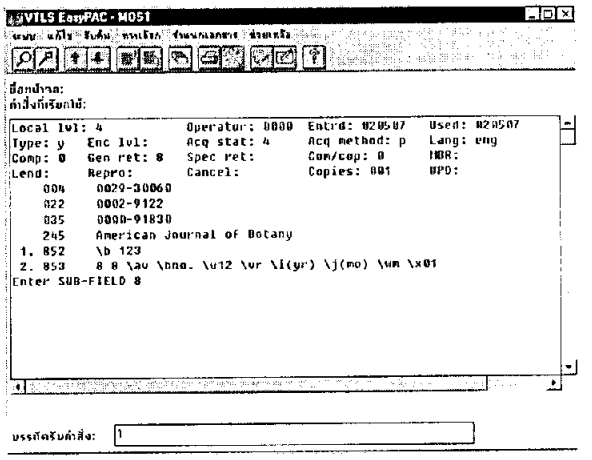

2.2.2.10 จะปรากฏกรอบให้เติมข้อมูล

พิมพ์ข้อมูลวารสารฉบับล่วงเวลาที่ได้เตรียมไว้ แล้ว Enter หรือคลิกปุ่ม ตกลง

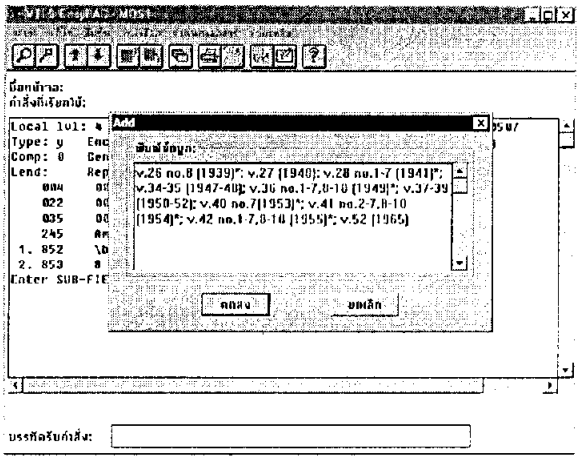

2.2.2.11 สามารถสร้างข้อมูลวารสารที่มีในบรรทัดต่อไป โดยพิมพ์ a866 แล้ว enter เมื่อหน้าจอแสดงคำถาม ENTER SUB-FIELD ให้ใส่หมายเลขเป็น 2 หรือ 3 หรือ 4 ตามลำดับ แล้วใส่ข้อมูลในแต่ละบรรทัดตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น

เมื่อสร้างข้อมูลวารสารที่มีครบตามต้องการแล้วให้คลิกปุ่ม Keep ด้านล่างหน้าจอเพื่อบันทึกข้อมูลลงสู่ระบบ

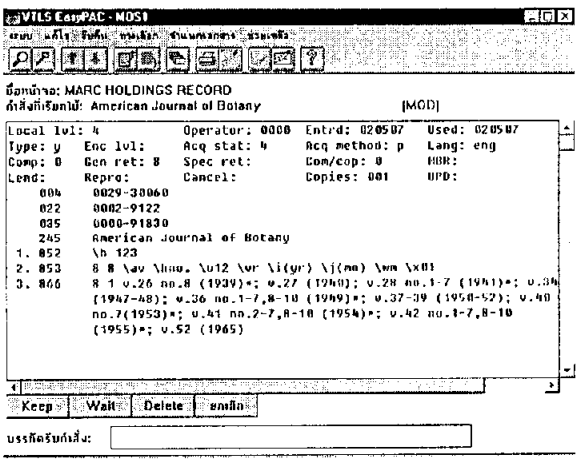

บทที่ 3
สรุปผลและข้อเสนอแนะ

3.1 สรุปผล

คู่มือการบันทึกข้อมูลบรรณานุกรมวารสารและวารสารฉบับที่มีในระบบห้องสมุดอัตโนมัติ VTLS : Serials Control ทำให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถดำเนินงานในระบบห้องสมุดอัตโนมัติโดยใช้ระบบงานย่อย Serials Control ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในระบบรวมถึงโครงสร้างของข้อมูล เหมาะสำหรับใช้เป็นคู่มือในการอ้างอิงและตรวจสอบขั้นตอนการทำงาน เกิดความชัดเจนสอดคล้องกับระบบการบริหารงานคุณภาพ ISO 9002

3.2 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ

3.2.1 การกำหนดรูปแบบของวารสาร (pattern)

การกำหนดรูปแบบวารสารเป็นการกำหนดรูปแบบของวารสารโดยกำหนดจากวาระที่ออก (frequency) และเป็นส่วนที่ทำให้เกิดการแสดงรายการโดยอัตโนมัติเพื่อการลงทะเบียน ปกติจะวารสารจะมีกำหนดเวลาแน่นอนซึ่งจะกำหนดรูปแบบเพียงครั้งเดียวใน tag 853 ยกเว้นมีการเปลี่ยนแปลงวาระที่ออกจึงจะแก้ไข แต่วารสารบางรายชื่อมีวาระที่ออกไม่สม่ำเสมอ มีจำนวนฉบับไม่แน่นอน หรือมีวาระที่ออกคาบเกี่ยวกัน ไม่สามารถกำหนดรูปแบบในtag 853 อย่างแน่นอนได้ ผู้ปฏิบัติงานจะต้องแก้ไขที่หน้าจอลงทะเบียนทุกครั้งที่มีการลงทะเบียนในระบบ และต้องปรับเปลี่ยนข้อมูล (Manual Update) ในtag 863 ให้ตรงตามที่ลงทะเบียนเพื่อการแสดงผลที่ถูกต้องและทันสมัยในหน้าจอที่ให้บริการสืบค้นสารนิเทศ (OPAC)

3.2.2 ความไม่ต่อเนื่องของข้อมูลเนื่องจากการจัดส่งวารสารล่าช้า หรือมีปัญหาจากการจัดส่ง

วารสารเล่มที่ได้รับไม่ตรงตามกำหนดและต้องทวงเล่ม อันเกิดจากการยกเลิกการพิมพ์ (out of print) จัดส่งล่าช้า หรือมีปัญหาจากการจัดส่งเช่น รูปเล่มไม่สมบูรณ์ หรือเสียหายเป็นต้น ทำให้ยังไม่สามารถลงทะเบียนได้ ในระหว่างที่รอเล่มที่ทวงหรือเล่มที่ทดแทน หากได้รับเล่มในลำดับถัดมาและมีการลงทะเบียนในระบบจะเกิดช่องว่างหรือเว้นช่วง ทำให้ระบบการแสดงผลที่หน้าจอ OPAC ไม่ทันสมัยและขาดความต่อเนื่อง ผู้ปฏิบัติงานจะต้องปรับแก้ไข (Manual Update) ในtag 863 ให้ตรงตามที่ลงทะเบียนเพื่อให้หน้าจอบริการสืบค้นสารนิเทศ (OPAC) แสดงผลอย่างถูกต้องและทันสมัย

3.2.3 การพิมพ์จดหมายทวงวารสาร (Claim letters)

โปรแกรมสามารถแสดงรายการในลักษณะแบบทวงวารสาร (serial claim form) โดยระบุชื่อวารสารที่ต้องการทวงได้ทีละ 1 รายการ แต่เนื่องจากพท.บอกรับวารสาร 2 ลักษณะ คือบอกรับโดยตรงกับสำนักพิมพ์ และบอกรับผ่านตัวแทน(agents) ซึ่งหากกรณีที่วารสารที่ต้องการทวงเป็นวารสารที่บอกรับผ่านตัวแทนมักจะทวงเป็นบัญชีรายชื่อ(list) เพราะประหยัดทรัพยากร และสะดวกรวดเร็วมากกว่า

นอกจากนี้ รูปแบบของแบบทวงวารสารที่พิมพ์ออกจากระบบ ยังคงจำเป็นที่จะต้องแนบจดหมายราชการ เพราะเป็นระเบียบราชการในการติดต่อกับหน่วยงานภายนอก ซึ่งมีการกำหนดรูปแบบของจดหมายราชการไว้ เพราะฉะนั้นการพิมพ์แบบทวงวารสารไม่ได้ลดขั้นตอนในการทำงานและทำให้สิ้นเปลืองทรัพยากร ในปัจจุบันพท.จึงไม่ได้ใช้แบบทวงวารสารจากระบบ

อย่างไรก็ตามผู้ปฏิบัติงานสามารถตรวจสอบได้จากหน้าจอลงทะเบียนในระบบเพราะจะมีการเตือน(remind) เพื่อให้ทวงวารสารเมื่อถึงระยะเวลาที่ควรจะมีการลงทะเบียนแต่ยังไม่ได้รับตัวเล่มวารสาร และดำเนินการต่อไปตามระเบียบราชการได้

3.2.4 ปัจจุบันระบบงานย่อย Serials Control ยังไม่สมบูรณ์ เนื่องจากยังไม่ได้นำข้อมูลวารสารฉบับล่วงเวลาบางส่วนเข้าสู่ระบบ วารสารฉบับล่วงเวลาดังกล่าวเป็นวารสารซึ่งเดิมบอกรับและได้รับอภินันทนาการแต่เลิกรับมาเป็นระยะเวลานาน ประมาณ 3,000 รายชื่อ โดยจัดเก็บที่ชั้นปิดห้องเก็บเอกสารกองสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ในปี 2545 พท.ได้กำหนดกิจกรรมการนำข้อมูลวารสารฉบับล่วงเวลาเข้าสู่ฐานข้อมูลในระบบงานย่อย Serials Control ประมาณ 1,900 รายชื่อ และจะนำข้อมูลส่วนที่เหลือเข้าสู่ระบบอย่างต่อเนื่องจนครบสมบูรณ์ ภายในปี 2546

ภาคผนวก

F-IG-034

MARC BIBLIOGRAPHIC RECORD

Local lvl :		Analyzed :	Operator : ☐☐		Edit :
CNTL :		Rec stat : ☐	Entrd : ☐☐☐☐☐☐		Used : ☐☐☐☐☐☐
Type : a	Bib lvl : s	Govt pub : ☐	Lang : ☐☐☐	Source : ☐	S/L ent : ☐
Repr :	Enc lvl : ☐	Conf-pub : ☐	Ctry : ☐☐☐	Ser tp : ☐	Alphabt : ☐
Indx : ☐	Mod rec : ☐	Phys med :	Cont : ☐☐☐	Frequn : ☐	Pub st : ☐
Desc : a	Cum ind : ☐	Titl pag : ☐	ISDS : ☐	Regulr : ☐	Dates : ☐☐☐☐

022 _ _ \a .....

035 _ _ .....

245 _ _ \a .....

.....

246 _ _ .....

247 _ _ .....

260 _ _ \a..... \b.....

310 _ _ \a.....

321 _ _ .....

500 _ _ .....

.....

650 _ _ .....

710 _ _ .....

ผู้ร่าง .....

...../...../.....

ผู้ตรวจสอบ .....

...../...../.....

ผู้บันทึกข้อมูล .....

...../...../.....

ผู้ตรวจสอบ .....

...../...../.....

F-IG-035

MARC HOLDINGS RECORD

Local lvl :		Operator : ☐☐	Entrd : ☐☐☐☐☐☐	Used : ☐☐☐☐☐☐
Type : y	Enc lvl : 4	Acq stat : ☐	Acq method : ☐	Lang : ☐☐☐
Comp: ☐	Gen ret: ☐	Spec ret: ☐☐☐	Com/oop: ☐	MBR:
Lend: ☐	Repro: ☐	Cancel : ☐☐☐☐	Copies: ☐☐☐	UPD:

035 _ _ .....

852 _ _ \a .....

.....

853_ _ .....

863_ _ .....

.....

866 _ _ .....

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้ร่าง .....

...../...../.....

ผู้ตรวจสอบ .....

...../...../.....

ผู้บันทึกข้อมูล .....

...../...../.....

ผู้ตรวจสอบ .....

...../...../.....